

Suomen ympäristökeskus SYKE
Finnish Environment Institute /
Finlands miljöcentral
Latokartanonkaari 11
00790 HELSINKI, FINLAND

Asiantuntijalausunto

7.2.2020

Dnro SYKE-2020-J-28

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Pyyntö 4.2.2020, kuuleminen 11.2.2020

HE 105/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Suomen ympäristökeskus katsoo, että yleisesti ottaen ehdotetut muutokset ovat erittäin tarpeellisia ja kannatettavia sekä saadun lausuntopalautteen perusteella hallituksen esitykseen on tehty tarpeelliset muutokset tarkoituksenmukaisella tavalla.

Suomen ympäristökeskus pitää hyvänä, että kuivuuden ja muiden poikkeuksellisten ilmiöiden huomioon ottamista ei kytketä miltään osin tulvariskien hallinnan suunnitteluun. Niiden huomioon ottaminen ehdotuksen 4 § 3. momentin mukaisesti ELY-keskusten 2. momentin mukaisissa tehtävissä on riittävää ja mahdollistaa kuivuuden ja muiden poikkeuksellisten ilmiöiden huomioon ottamisen joustavammin, sillä kuivuusriskit voivat esiintyä eri alueilla kuin tulvariskit ja niiden hallinnan tarpeet ovat erilaiset.

Ehdotuksen mukaan lakia muutettaisiin siten, että tulvaryhmän tehtävänä olisi seurata tulvariskien hallintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista myös suunnittelukausien välisenä aikana. Suomen ympäristökeskus kannattaa ehdotusta ja toteaa sen olevan nykykäytännön mukainen. Suomen ympäristökeskus kuitenkin korostaa, että lakimuutoksen myötä asetuksen 6 § 2. momentissa mainittua tulvaryhmien toimikautta voi olla tarpeen muuttaa.

Suomen ympäristökeskus korostaa, että vaikka 26 § muutos tietojärjestelmien teknisestä ylläpitovastuusta ainoastaan SYKELLE vahvistaa nykyistä käytäntöä, olisi tärkeää varmistaa ELY-keskusten tietosisällön alueellinen ylläpito ja aineistojen tallennus suoraan tietojärjestelmiin myös muiden kuin 25 § mainittujen tietojen osalta.

Hallituksen esityksen 26 § perusteluissa todetaan: ”ELY-keskukset vastaisivat kuitenkin nykyiseen tapaan tulvariskien hallinnan suunnitteluun liittyvien aineistojen laatimisesta ja toimittamisesta tietojärjestelmiin”. Tätä olisi hyvä tarkentaa siten, että siinä mainittaisiin myös lain 26 § 2. momentin mukaiset muut tiedot, joista säädetään tarkemmin asetuksen 12 §:ssä. Asetuksen 12 § ei kuitenkaan ota kantaa tietojärjestelmän tallennusvastuuseen, ja ELY-keskusten jättäminen mainitsematta lain 26 § voisi pahimmillaan tarkoittaa, että ELY-keskukset toimittaisivat jatkossa SYKELLE ainoastaan lain 25 § mukaiset tiedot, jolloin lain 26 § 2. momentin mukaisten tietojen kerääminen ja tallentaminen jäisi SYKEN vastuulle. Esimerkiksi monet tulvariskien hallinnasta EU-komissiolle raportoitavat tiedot ovat tällaisia.

Voimassa olevan lain 26 § perusteluissa todetaan: ”Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaisi toimialueensa tietojen tallentamisesta ja ylläpidosta”. Suomen ympäristökeskus katsoo, että vastaava lause tietojen toimittamisen osalta tulisi kirjata lakiin, muutetun lain perusteluihin tai asetukseen. Vaihtoehtoisesti SYKELLE tulisi varata riittävät resurssit lain 26 § 2. momentin tietojen keräämiseen. ELY-keskusten tallentamis- ja ylläpitovastuun kirjaaminen lainsäädäntöön saattaisi turvata jatkossa paremmin ELY-keskuksien mahdollisuuden saada käyttöönsä ko. tietojärjestelmät.

Lausunnon ovat valmistelleet kehitysinsinööri Antti Parjanne, yli-insinööri Mikko Huokuna ja kehitysinsinööri Mikko Sane